

være, at undersøge Forslagets Hensigtsmæssighed. Dette er aabenbart den Opgave, der tilkommer enhver sagkyndig Kommission; men det er næppe ganske uden Betydning at betone Vigtigheden af præcis og detailleret Redegørelse for Motiverne.

Hvad den rent videnskabelige Behandling af Problemerne angaar, beror Vanskeligheden paa, at Forholdene er saa overmaade komplicerede. Økonomien kan ikke opstille almenlydige Sætninger i samme Forstand som Naturvidenskaberne, fordi det er nødvendigt at tage Hensyn til et Utal af væsentlige Faktorer, hvis Sammenspil ikke kan forfølges i alle Enkeltheder. De økonomiske Love er af meget høj Abstraktionsgrad. Deres Anvendelse i Praxis kræver en Kombinerings og Modificering, som i hvert konkret Tilfælde udgør et nyt Problem. Økonomi kan aldrig blive Haandbogsstof. Det, der i egentlig Forstand kan læres, er meget lidt; de praktiske Opgaver kan ikke løses efter mekaniske Anvisninger, og derfor ikke med nogen høj Grad af Præcision. Der eksisterer ingen Økonomiens Teknik i Betydning af den manuelle Anvendelse af Videnskabens Resultater.

Naturligvis maa Økonomerne have Lov til at deltage i Drøftelsen af politiske Spørgsmaal, ogsaa fra andre Synspunkter end de rent økonomiske, og naturligvis kan de ikke afvise nogen Opgave, selv om det paa Forhaand er givet, at Indsatsen maa blive beskedent; men det er nødvendigt for en frugtbar Formulering af Problemerne, at klarlægge de Muligheder og den Begrænsning, der ligger i Arbejdsvilkaarene. Det er nødvendigt, at trække disse Spørgsmaal i Forgrunden, ogsaa for derved at skabe større Forstaaelse fra Offentligheden; men det er ikke tilstrækkeligt at afgøre dem in principio. Hovedsagen er, at Økonomerne, naar de behandler politiske Spørgsmaal, viser passende Resignation overfor deres socialfilosofiske Tilbøjeligheder, og ikke lader sig friste til at tilsløre det hypotetiske Element og Usikkerhedsgraden i deres Udtalelser.

O. Strange Petersen.

LITTERATUR-NOTITSER

I Serien, som Bergens socialøkonomiske Forening udgiver, er som Nr. 2 udkommen en lille Bog om Beskatningen og dens Innflydelse på Næringsliv og Prisnivå af *Erling Petersen* (Oslo 1933, 53 Sider). Den omtaler ganske kort de nuværende Skatter i Norge; dens Hovedindhold er imidlertid en Paapegen af de vigtigste principielle Spørgsmaal og af de forskellige Skattereformers Fortrin og Mangler. Dybtgaaende er Redegørelsen ikke, Bogens Titel lover for saa vidt for meget; men som en allerførste Orientering i de finansvidenskabelige Spørgsmaal kan den bruges.

Betydelig mere lærer man af den Bog om Rikets Finanser, som *G. Martin Silverstolpe* nylig har udsendt (Kooperativa Förbundets Bokförlag, Stockholm 1934, 210 Sider, 3 Kr.). Den skildrer Sammenspillet mellem den offentlige og den private Husholdning i et moderne Samfund, Skatternes Betydning for den offentlige Husholdning Eksistens og giver en udførlig Skildring af de svenske Regler om Budget, Finanslov og Statsregnskab. Ind imellem diskuteres mange forskellige Problemer (produktive og uproduktive Ud-

være, at undersøge Forslagets Hensigtsmæssighed. Dette er aabenbart den Opgave, der tilkommer enhver sagkyndig Kommission; men det er næppe ganske uden Betydning at betone Vigtigheden af præcis og detailleret Redegørelse for Motiverne.

Hvad den rent videnskabelige Behandling af Problemerne angaar, beror Vanskeligheden paa, at Forholdene er saa overmaade komplicerede. Økonomien kan ikke opstille almenlydige Sætninger i samme Forstand som Naturvidenskaberne, fordi det er nødvendigt at tage Hensyn til et Utal af væsentlige Faktorer, hvis Sammenspil ikke kan forfølges i alle Enkeltheder. De økonomiske Love er af meget høj Abstraktionsgrad. Deres Anvendelse i Praxis kræver en Kombinerings og Modificering, som i hvert konkret Tilfælde udgør et nyt Problem. Økonomi kan aldrig blive Haandbogsstof. Det, der i egentlig Forstand kan læres, er meget lidt; de praktiske Opgaver kan ikke løses efter mekaniske Anvisninger, og derfor ikke med nogen høj Grad af Præcision. Der eksisterer ingen Økonomiens Teknik i Betydning af den manuelle Anvendelse af Videnskabens Resultater.

Naturligvis maa Økonomerne have Lov til at deltage i Drøftelsen af politiske Spørgsmaal, ogsaa fra andre Synspunkter end de rent økonomiske, og naturligvis kan de ikke afvise nogen Opgave, selv om det paa Forhaand er givet, at Indsatsen maa blive beskedent; men det er nødvendigt for en frugtbar Formulering af Problemerne, at klarlægge de Muligheder og den Begrænsning, der ligger i Arbejdsvilkaarene. Det er nødvendigt, at trække disse Spørgsmaal i Forgrunden, ogsaa for derved at skabe større Forstaaelse fra Offentligheden; men det er ikke tilstrækkeligt at afgøre dem in principio. Hovedsagen er, at Økonomerne, naar de behandler politiske Spørgsmaal, viser passende Resignation overfor deres socialfilosofiske Tilbøjeligheder, og ikke lader sig friste til at tilsløre det hypotetiske Element og Usikkerhedsgraden i deres Udtalelser.

O. Strange Petersen.

LITTERATUR-NOTITSER

I Serien, som Bergens socialøkonomiske Forening udgiver, er som Nr. 2 udkommen en lille Bog om Beskatningen og dens Innflydelse på Næringsliv og Prisnivå af *Erling Petersen* (Oslo 1933, 53 Sider). Den omtaler ganske kort de nuværende Skatter i Norge; dens Hovedindhold er imidlertid en Paapegen af de vigtigste principielle Spørgsmaal og af de forskellige Skattereformers Fortrin og Mangler. Dybtgaaende er Redegørelsen ikke, Bogens Titel lover for saa vidt for meget; men som en allerførste Orientering i de finansvidenskabelige Spørgsmaal kan den bruges.

Betydelig mere lærer man af den Bog om Rikets Finanser, som *G. Martin Silverstolpe* nylig har udsendt (Kooperativa Förbundets Bokförlag, Stockholm 1934, 210 Sider, 3 Kr.). Den skildrer Sammenspillet mellem den offentlige og den private Husholdning i et moderne Samfund, Skatternes Betydning for den offentlige Husholdning Eksistens og giver en udførlig Skildring af de svenske Regler om Budget, Finanslov og Statsregnskab. Ind imellem diskuteres mange forskellige Problemer (produktive og uproduktive Ud-

gifter, de forskellige Skatters Ejendommeligheder, offentlig og privat Virksomhed, Statsgældens Vækst o. s. v.). De samme Spørgsmaal klarlægges ogsaa for de kommunale Finansers Vedkommende, hvor Ordningen paa mange Punkter afviger fra den danske. Til Slut gores Beskatningens samlede »Byrde« op under Sammenligning med Nationalindkomsten. Resultatet blev, at Skatterne for den sidste Depressionstids Indtræden udgjorde 14—15 pCt. af Befolkningens samlede Indkomster, fordelt paa de enkelte Skatteydere efter en ret stærk Progression. I Danmark vilde Tallet have været noget lignende, maaske dog snarest lidt højere. Bogens Opgave »är att beskriva och förklara«, hvilket har medført, at man ofte ved Læsningen af Bogen ønsker de principielle Spørgsmaal mere diskuteret og belyst; men det, Bogen efter Planen skal bringe, er her, klart og velordnet.

Nyt socialt Bibliotek har i den senere Tid udsendt flere læseværdige Bøger. To nye er omtalt paa S. 210 ff. og S. 220. Nye Udgaver foreligger af *P. Schou: Nationernes Forbund*, der er ført à jour og redegør for Folkeforbundets Arbejde i de forløbne Aar, og ligeledes af *Det danske Samfund* (ved Marstrand, Boje og Frode Sørensen) og *Den danske Stat* (samme Redaktion). Den sidste omhandler det Offentliges Forhold (Stat og Kommune), Forfatning, Virksomhed og Indtægter, medens *Det danske Samfund* skildrer det danske Folks Erhvervs- og Samfundsliv (Byerhverv, Landbrug, sociale Tilstande før og nu, Kooperationen o. s. v.).

En i disse Tider nyttig Haandbog foreligger i den af Udenrigsministeriet foranledigede Udgave af Danmarks gældende Handels- og Søfartstraktater (J. H. Schultz, 1934, 610 Sider). Den er forsynet med et alfabetisk ordnet Register over de Lande, med hvem Traktaterne er afsluttet. De enkelte Traktater er som Regel trykt baade paa dansk og i det paagældende fremmede Sprog. Værket er afsluttet 1. Novbr. 1933. — Bureau International du Travail har — ogsaa i November 1933 — afsluttet et Oversigtsværk over Sociallovgivning og Befolkningsforhold i en lang Række Lande: *Les Services Sociaux*. (Genève 1933, 724 Sider). Beskrivelserne for de enkelte Lande er ret kortfattede, ca. 30 Sider pr. Land, men giver alligevel Hovedbestemmelserne i Sociallovgivningens forskellige Karakter og Omfang i de enkelte Lande.

Kooperativa Förbundets Bokförlag i Stockholm har udsendt tre Krisebøger: *Karin Koch: Roosevelts Program ur Konjunktursynspunkt* (63 Sider, 75 Øre), *Hilding Nordström: Svensk Arbejdsløshedspolitik 1914—33* (105 Sider, 1 Kr. 25 Øre) og endelig en svensk Oversættelse af den udmærkede Bog af *Wilhelm Röpke* om Konjunktur och Kriser (202 Sider, 3 Kr.), som er anmeldt her i Tidsskriftet, 71. Aargang, S. 371.

Den statsøkonomiske Forening i Norge fejrede 50 Aars Stiftelsesdag 4. December 1933 og Kansantaloudellisen Yhdistys i Finland holdt samme Fest 28. Januar 1934. Den norske Forening har som Hefte 5—6 i Statsøkonomisk Tidsskrift 1933 udsendt en Beretning (bestaaende af en lang Række selvstændige Afhandlinger), om Stiftelse og Virksomhed, som man læser med stor Interesse. For Finlands Vedkommende har Dr. L. Harmaja udarbejdet et stateligt Festskrift med en Oversigt over Foreningens Historie. Festskriftet har et Resumé paa Tysk.

J. T.